

PROCÉS PARTICIPATIU

Informe de resultats de la sessió

Sessió 7. Cohesió social i acolliment

13 de juny de 2022

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu

Secretaria de Política Lingüística

Unitat que acompanya: DG de Participació Ciutadana

Direcció General de Participació Ciutadana

Empresa que redacta i dinamitza l'informe

Tandem Social S.C.C.L

Contingut

1. Introducció.....	4
1.1. Situació de la llengua	4
1.2 Metodologia de treball.....	5
1.3 Objectius del procés participatiu	6
1.4 Àmbits de debat.....	6
2. Assistència i participació	8
2.1 Perfil dels participants.....	8
3. Recull d'aportacions	9
3.1 Concreció de propostes	13
Annex I. Recull de propostes esmentades durant la sessió.....	18
Annex II. Resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions	24

1. Introducció

El Parlament de Catalunya va instar el Govern a promoure un Pacte Nacional per la llengua per renovar les mesures actuals de política lingüística, amb l'objectiu de potenciar la llengua i preveure noves línies d'actuació, així com garantir la seva continuïtat. Per assolir aquests objectius, és necessari incorporar la visió i les propostes de la ciutadania. L'elaboració participativa del Pacte Nacional per la Llengua és essencial per garantir el tractament dels temes relacionats amb el català d'una manera frontal, dialogant i adaptada als temps actuals.

1.1. Situació de la llengua

El català es troba en un moment crucial de la seva història. Ara fa uns quaranta anys, després d'un llarg període de repressió política i lingüística i en ple procés de recuperació de l'autogovern i les llibertats, la societat catalana va ser capaç de posar-se d'acord en tres grans objectius pel que fa a la llengua pròpia del país: en primer lloc, es volia que tota la població acabés dominant la llengua catalana; en segon lloc, calia que el català esdevingués una llengua completa, és a dir, que es pogués emprar i s'emprés efectivament en tots els àmbits de la vida; finalment, era vital evitar la fragmentació social en funció de la llengua o l'origen.

Quatre dècades després, aquells objectius només s'han assolit de manera parcial i hi ha símptomes preocupants pel que fa al futur de la llengua catalana. El món s'ha globalitzat, la societat catalana ha canviat i s'ha fet molt més complexa, diversa i multilingüe. En conseqüència, el model de política lingüística del país necessita una revisió a fons. Cal renovar els consensos que van convertir la llengua en un punt de trobada i en una eina de cohesió social, és urgent reforçar la seguretat lingüística de les persones i cal garantir la continuïtat del català com a llengua completa.

El futur del català demana un debat constructiu perquè les bases lingüístiques del futur de Catalunya i de tota la comunitat lingüística siguin compartides tan àmpliament com sigui possible. Per aconseguir-ho, cal comptar amb la participació i el compromís de les forces polítiques, però també de les organitzacions, de les entitats i de tota la població. És en aquest context que es proposa l'assoliment d'un Pacte Nacional per la Llengua.

Tal com va acordar el Parlament, per encetar el procés que ha de conduir al pacte s'ha encarregat l'elaboració d'un informe de situació, a càrrec d'experts acadèmics de reconegut prestigi. Aquest informe es va presentar al febrer amb el títol *Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana*. El document adopta un enfocament omnicomprensiu, estructurat en diversos apartats que identifiquen els reptes principals per al futur del català i suggereix les vies més indicades per afrontar-los.

En l'àmbit demogràfic, els estudis sobre la transmissió lingüística mostren que, a Catalunya, el català amplia el seu ús en l'àmbit familiar. Per tant, el català no es pot considerar una llengua amenaçada o en fase de substitució perquè aquestes situacions es donen quan els parlants deixen de transmetre-la als fills. Amb tot, els avenços en la transmissió lingüística intergeneracional i en l'aprenentatge escolar del català no han pogut compensar els efectes de la incorporació de la nova immigració no catalanoparlant. Aquest fenomen excepcional per la magnitud —1,5 milions de nous ciutadans—, per la rapidesa —en dues dècades— i per l'heterogeneïtat de la població

nouvinguda explica el retrocés percentual del coneixement i l'ús de la llengua catalana, en donar-se dintre d'un procés inacabat d'inclusió social i de recuperació de la llengua catalana.

1.2 Metodologia de treball

Les sessions deliberatives en línia del Pacte Nacional per la Llengua es duen a terme entre els mesos de maig i juny del 2022. En aquestes sessions, obertes a tots els ciutadans que s'hi vulguin inscriure, hi participa un grup format per un màxim de 50 persones per a cada una de les 12 sessions, cadascuna basada en 12 eixos sectorials i temàtics.

La sessió dedicada a l'eix 3.1. Cohesió social i acolliment es realitza el dilluns 13 de juny, de 17:00 a 19:00 hores, a través de la plataforma Zoom.

L'agenda de les sessions és la següent:

- ➔ [17:00 h – 17:10 h] Benvinguda a la sessió.
- ➔ [17:10 h – 17:20 h] Presentació del procés participatiu del Pacte Nacional per la Llengua:
 - Contextualització del procés participatiu.
 - Objectius de la sessió i continguts.
- ➔ [17:20 h – 18:30 h] Debat en subgrups de treball:
 - [17:20 h – 17:55 h] Dinàmica 1. Pluja d'idees a partir de la reflexió individual, enfocada al plantejament de propostes Seguidament, debat col·lectiu per tal d'agrupar les diferents idees suggerides i per a la resolució de dubtes envers les aportacions. Es du a terme mitjançant la plataforma digital *Mural*.
 - [17:55 h – 18:30 h] Dinàmica 2. Concreció de propostes aportades prèviament en propostes concretes, valorant el grau d'impacte de la proposta i el seu grau de viabilitat.
- ➔ [17:30 h – 18:50 h] Posada en comú dels resultats dels subgrups en la reunió plenària.
- ➔ [18:50 h – 19:00 h] Presentació de les properes passes i tancament de la sessió.

De forma prèvia al debat, s'envia a les persones inscrites el següent material:

- ➔ [Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana.](#)
- ➔ [Eix 3.1. Cohesió social i acolliment.](#)
- ➔ [Les guies d'ús de les eines telemàtiques de la sessió.](#)

El present informe recull la informació de les sessions deliberatives incloent-hi l'assistència, les aportacions de la ciutadania, i la compilació d'aportacions de les diferents línies de debat per tal de generar propostes. Finalment, annexa els resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions que serà enviat a les persones participants un cop acabades les sessions.

1.3 Objectius del procés participatiu

Objectius estratègics:

- Renovar els consensos que van convertir la llengua en un punt de trobada i una eina de cohesió social.
- Reforçar la seguretat lingüística de les persones.
- Garantir la continuïtat del català com a llengua completa
- Renovar els compromisos lingüístics
- Conscienciar les institucions, entitats, empreses i la ciutadania en general, de l'impacte que tenen els seus hàbits i actituds
- Incloure la visió de la població en el Pacte Nacional per la Llengua

Objectius operatius:

- Informar i reflexionar sobre la situació de la llengua catalana.
- Facilitar el dret a participar i millorar la qualitat democràtica de la política lingüística.
- Recollir propostes de la millora de la situació de la llengua, revisió dels discursos i de les polítiques lingüístiques.
- Deliberació de qualitat.

1.4 Àmbits de debat

Els eixos de debat del procés participatiu són:

- Eix 1. Administracions públiques
 - Eix 1.1. Administració pública
 - Eix 1.2. Administració de Justícia
- Eix 2. Educació i recerca
 - Eix 2.1. Ensenyament obligatori
 - Eix 2.2. Ensenyament universitari
 - Eix 2.3. Aprenentatge del català entre persones adultes
- Eix 3. Cohesió social
 - Eix 3.1. Acolliment
 - Eix 3.2. Estructura social
- Eix 4. Cultura
- Eix 5. Audiovisual i mitjans de comunicació
 - Eix 5.1. Audiovisual
 - Eix 5.2. Mitjans de comunicació
- Eix 6. Món digital i tecnologies de la llengua

- Eix 7. Àmbit socioeconòmic i laboral
- Eix 8. Salut i atenció socio sanitària
- Eix 9. Lleure, esport i món associatiu
- Eix 11. Àmbits estatal, europeu i internacional

2. Assistència i participació

2.1 Perfil dels participants

El nombre de persones participants totals durant la setena sessió deliberativa és de vint-i-dues, entre les quals trobem disset dones i cinc homes. A la sessió van assistir-hi persones representants o membres d'entitats com l'Equip de Llengua, Interculturalitat i Cohesió Social (ELIC) del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya; l'Associació *Divergente*, una associació sense ànim de lucre que es crea com a part pràctica del certificat de professionalitat de l'Informador Juvenil; l'Associació Cultura Tretze, que treballa per afavorir el procés d'integració d'aquelles persones de recent arribada a Catalunya; el Consorci de Normalització Lingüística (CPNL); la Fundació Didàctica Catalunya, que treballa per donar suport a escoles i famílies d'infants i joves que ho precisin; la Fundació Servei Solidari, per fomentar l'autonomia i ciutadania plena de joves i adults en risc d'exclusió social; la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL); l'Aula d'Idiomes SCCL, una cooperativa de Treball Associat impulsada per un grup de professores i professors del sector de l'ensenyament de llengües; i Comissions Obreres (CCOO) de Catalunya.

3. Recull d'aportacions

La deliberació a la sessió dedicada a l'Eix 3.2. Cohesió social i acolliment, la qual va ocupar la primera part del debat en un únic grup, es va articular a través de 4 àmbits. Es caracteritzen per la identificació d'eixos sobre els quals és necessari realitzar canvis estructurals. D'una banda, es formula un replantejament dels circuits d'acollida, pel fet que aquests no atorguen la informació ni els recursos suficients a les persones que els necessiten. D'altra banda, es parla de mesures destinades a les mateixes persones autòctones, ja que s'identifica que sense un canvi en les tendències socials dels catalanoparlants, una acollida lingüística íntegra en català esdevé complicada. Seguidament, es posa èmfasi en el sector empresarial, perquè són els espais on les persones migrades dediquen gran part del seu temps vital. Per aquest motiu, es proposen mesures que fomenten l'aprofitament de la jornada laboral per dur a terme, al mateix temps, formació i aprenentatge de la llengua. Finalment, se suggereixen mesures administratives fora de l'àmbit de l'acollida, per la manca de normalització lingüística en el conjunt de la situació sociolingüística del país.

Replantejament dels circuits d'acollida:

Les persones participants identifiquen els circuits d'acollida com un element a repensar per tal que les persones estrangeres adoptin la llengua catalana en el transcurs d'aquest procés. Les propostes suggerides giren entorn el fet de millorar la informació en l'acollida sobre la llengua catalana, incloent-hi els motius pels quals és beneficiós el seu aprenentatge, on practicar-lo, quins recursos tenen les persones nouvingudes al seu abast, etc., així com millorant cadascun d'aquests elements mitjançant una major presència i col·laboració de l'administració i les entitats. Un aspecte fonamental identificat per les persones assistents a la sessió és acollir les persones migrades sempre en català, evitant usar el castellà sota el pretext, no fonamentat, de facilitar-los la comunicació.

Seguidament, es proposa que es vetlli perquè les ambaixades i els consolats informin les persones estrangeres de l'existència del català i del seu paper en el dia a dia de la societat catalana, com a pas previ per a la integració d'aquestes persones en un nou entorn sociocultural i lingüístic. També es proposa crear un tàndem entre l'administració i les entitats locals del país per tal d'aprofitar els espais oferts per aquestes com a primer punt d'acollida de les persones migrades. Quant a aquesta proposa, es conclou que és millor aprofitar espais existents que destinar recursos en crear-ne de nous. Així, se suggereix aprofitar les entitats pels seus espais de trobada, socialització i integració entre persones catalanoparlants i nouvingudes, fent que l'administració els doni suport mitjançant plans de col·laboració i subvencions. Es proposa que en aquests espais es treballi per fer conèixer i apreciar la cultura i llengua catalanes, així com altres llengües i cultures, a tall d'intercanvi cultural. Es proposa, també que es duguin a terme programes d'acompanyament lingüístic específics, com ara el Voluntariat per la Llengua (VxL). Tanmateix, se suggereix que en els mateixos espais es convidin o integrin per se persones d'altres procedències que ja han adoptat la llengua catalana, presentant-los com a referents per incentivar les persones nouvingudes i que, al mateix temps, expliquin les seves experiències perquè les persones estrangeres se sentin identificades.

Finalment, es manté la creació d'espais de reunió concrets en què la comunicació es dugui a terme en català de nivell bàsic, per tal de facilitar la comprensió progressiva de la llengua a les persones nouvingudes que tenen poques nocions de català. Aquesta mesura va lligada a l'adhesió d'hores avaluable de pràctiques en català. Es proposa afegir hores de comunicació oral en català en diferents entitats promotores de la cultura catalana, com ara colles castelleres, ateneus culturals, etc., i que aquestes entitats col·laborin amb el CPNL per avaluar i fer un seguiment dels estudiants.

Mesures destinades a les persones catalanoparlants:

Un repte identificat durant la sessió deliberativa per part de les persones participants són totes aquelles mesures que s'han de dur a terme per part de la població autòctona catalanoparlant per tal de facilitar i fer més efectiva l'acollida de les persones nouvingudes. Es fa èmfasi a la tendència abusiva per part dels mateixos catalanoparlants de comunicar-se en castellà davant el mínim indicador de què una persona no entén el català. Les persones participants creuen que aquest canvi es produeix, molts cops, arran de prejudicis que cal erradicar i que, a més a més, dificulten la integració en català d'aquelles persones estrangeres que volen practicar-lo en les interaccions amb persones autòctones.

Així, es proposa que l'administració col·labori amb persones migrades per tal d'identificar les principals dificultats que troben a l'hora d'aprendre el català en les interaccions amb persones catalanoparlants, i que aquestes dificultats siguin adreçades en campanyes de sensibilització per a la ciutadania autòctona. En aquest sentit, les campanyes anirien adreçades a no canviar de llengua quan es parla amb una persona amb aparença estrangera, fent èmfasi en el fet que deixar de parlar en català no és un acte de bona educació sinó de relegació de la llengua pròpia, i fent èmfasi també en el fet de fer visible per a les persones nouvingudes que el català és necessari per a la integració social a Catalunya. Algunes persones participants recomanen que aquestes campanyes es difonguin pel màxim nombre de mitjans possibles, amb especial atenció als mitjans digitals com ara les xarxes socials, però també la televisió i la ràdio. D'altra banda, se suggereix mantenir el català també en aquells espais públics com ara els mitjans audiovisuals, les entrevistes de premsa, etc., sempre que l'interlocutor no ho demani expressament davant la seva impossibilitat d'entendre el català. En una altra línia, es proposa dur a terme microcampanyes des del punt de vista de les persones migrades. Aquestes, per exemple, inclouen l'adhesió de cartells en els espais freqüentats per persones estrangeres com ara "Parla'm en català, l'estic aprenent" o "Estudiant de català en pràctiques. Ajuda'l". A una major escala, es proposa utilitzar la mateixa estratègia per dur a terme campanyes publicitàries i de sensibilització amb el lema "Necessito aprendre català. Vull poder viure com tu". Finalment, es proposa que des del CPNL es duguin a terme campanyes per fomentar que la gent s'inscriuï de forma voluntària per acollir alumnes en pràctiques de català i fer intercanvis culturals.

Obligacions i avantatges empresarials pel foment del català:

Un altre eix sobre el qual les persones participants consideren que s'ha d'operar per tal de fomentar una inclusió i acollida efectiva en català és l'àmbit empresarial. D'una banda, proposen una sèrie d'obligacions empresarials per tal que aquestes es facin càrrec i prenguin responsabilitat del seu paper cabdal en l'acollida de persones migrades. D'altra banda, també es proposen tota una sèrie de mesures de caràcter menys imperatiu per tal d'incentivar el sector empresarial a emprendre iniciatives pel foment del català entre la seva plantilla, sobretot quant als treballadors i treballadores migrats.

En primer lloc, es conclou que les empreses haurien de requerir un cert domini del català entre els seus treballadors i treballadores, sobretot pel que fa a l'atenció al client, transformant el català en un criteri de selecció. Pel que fa a l'ús intern de l'empresa, les mesures fan referència a l'activació d'acords de gestió dels usos lingüístics, coordinats amb l'administració, els sindicats i les patronals. En aquesta línia, es proposa que els documents i els materials i altres recursos de l'empresa emprin el català. De la mateixa forma, es proposa que la retolació estigui sempre en català i que la comunicació interna, com ara les reunions, també es mantinguin en català.

Se suggereix que, a escala interna, es facin arribar circulars als diferents departaments per recordar a la plantilla de mantenir la llengua vehicular, en general, però sobretot amb els aprenents. En una altra línia, allunyada del català com a requeriment, es proposen mesures entorn de l'aprenentatge de la llengua durant la jornada laboral.

Quant a la formació, les persones participants creuen que el català ha de formar part dels plans de formació i d'acollida de les empreses. Per tant, es proposa que aquestes dinamitzin internament els cursos de català, oferint formacions continuades, amb el suport del CPNL, per tal que els i les aprenents puguin aprofitar el temps que dediquen a la seva activitat laboral per millorar els seus coneixements. En aquesta línia, se suggereix que es coordinin parelles lingüístiques dins de l'empresa com a forma d'integració social i aprenentatge a través del català. A més a més, se suggereix que l'empresa faci un seguiment d'aquest aprenentatge i el valori, atorgant recompenses o reconeixement als aprenents. Finalment, es proposen mesures que giren entorn de la gratificació que reben les empreses en emprendre iniciatives per fomentar l'acolliment lingüístic. Així, es proposen subvencions econòmiques per hores de pràctiques dedicades a la formació d'aprenents de català. També es proposa el finançament de part del sou en cas de contractar aprenents.

Mesures administratives determinants:

L'administració pública és l'organisme que, segons les persones participants, ha de prendre un rol més actiu quant a l'acollida de persones migrades i en la planificació de mesures per al foment del català en general. És per això, que a banda de disposicions destinades concretament a les persones nouvingudes, els i les participants consideren que hi ha una sèrie de canvis estructurals que també s'han de dur a terme fora de l'àmbit de l'acollida. Es tracta de normalitzar l'ús del català a escala general. Així, es proposa que l'administració augmenti el seu seguiment de la normativa lingüística en general. Es posa com a exemple, que es vetlli pel compliment del Codi de Consum. En concret, es vol inserir en què l'etiquetatge de productes, per exemple, es dugui a terme en català, tant per les persones autòctones com per les persones estrangeres.

Tanmateix, es proposa un major seguiment de les subvencions que s'atorguen en matèria de política lingüística, per tal d'evitar la pèrdua de recursos econòmics a causa d'una inversió ineficient. Quant als usos interns de l'administració, es parla d'obligar a tots els treballadors i treballadores públiques a dominar el català, demanant-lo com a requisit indispensable per desenvolupar tasques administratives en els òrgans institucionals. En la mateixa línia, un cop la plantilla ja està cohesionada, es proposa que es faci un seguiment de l'ús del català real, i fomentar mesures informatives a tall de recordatori perquè el conjunt de treballadors i treballadores mantinguin l'ús de la llengua vehicular. De cara a l'exterior, es proposa que l'administració promogui més projectes que fomentin l'ús del català i els doni suport de diverses formes, segons calgui.

També se suggereix que es duguin a terme campanyes administratives per fomentar la responsabilitat social de les empreses amb relació a la realitat lingüística del país i de l'acolliment de persones nouvingudes. Seguidament, es parla de vetllar perquè el personal que treballa als centres de menors i d'acolliment emprin el català de forma obligatòria en aquells casos en què hi hagi comprensió en les interaccions comunicatives. De la mateixa forma, es proposa una selecció de personal més exigent, que requereixi un coneixement de català suficient per a aquelles persones que formen part de programes d'acollida i d'ajuda al refugiat, amb l'objectiu que el primer contacte amb persones nouvingudes sigui, en la mesura del possible, sempre en català.

Tot seguit, es posa èmfasi en l'àmbit de l'aprenentatge del català. Es proposa que l'administració canviï els criteris d'assoliment dels certificats de cursos en català, per tal de puntualitzar-los no només per l'assistència als cursos, sinó per l'assoliment real d'un determinat nivell en llengua catalana. Es parla, en concret, dels cursos de 45 hores del CPNL.

Finalment, es duen a terme tota una sèrie de mesures per normalitzar el català en espais d'oci no presencials freqüentats per persones nouvingudes. El propòsit d'aquestes aportacions són la normalització de l'ús del català en el màxim nombre de facetes possibles. En aquesta línia, es parla del fet que l'administració fomenti més presència del català a les xarxes socials en general.

Nogensmenys, es posa èmfasi en el fet de coordinar-se amb referents lingüístics migrats perquè parlin públicament de la seva experiència a tall d'incentiu per la resta. Per acabar, es proposa un augment del contingut de qualitat en plataformes digitals i els espais audiovisuals, com ara TV3, perquè les persones migrades consumeixin també aquests continguts.

3.1 Concreció de propostes

Una vegada realitzada la deliberació entre les persones participants, es fa un segon exercici en un únic grup. Consisteix a concretar les propostes a partir del seu grau de viabilitat i el seu grau d'impacte. L'objectiu és valorar si les propostes poden aplicar-se i si, una vegada aplicades, poden tenir un efecte sobre l'ús del català.

A l'Annex I es recullen totes les propostes esmentades durant la sessió.

Facilitar l'acreditació de l'assoliment d'un nivell de català a través d'hores pràctiques avaluables en entitats culturals i l'entorn laboral

Eix

3.1. Cohesió social i acolliment

Descripció

Incloure les hores pràctiques avaluables en entitats i empreses dins de les vies d'acreditació de coneixement oral de català. Per fer-ho caldria promoure acords de col·laboració entre el CPNL, empreses i entitats socials i/o culturals per tal de generar espais de trobada on es posés en pràctica el català i s'avalués el nivell d'expressió oral. També s'haurien de posar facilitats en el procés d'avaluació de cara a les empreses i entitats respectant els criteris de qualitat i adequació del CPNL. El propòsit final seria facilitar al màxim la pràctica i l'acreditació del català oral així com establir vincles socials fora de l'aula.

Garantir que el cos de funcionariat empri el català com a llengua d'ús normal i preferent en l'atenció a la ciutadania i les comunicacions internes

Eix

1. Administracions públiques

Descripció

Establir protocols d'actuació i normes d'obligat compliment per tal que els treballadors i treballadores públiques de totes les administracions de Catalunya utilitzin el català com a llengua vehicular. S'hauria d'incidir especialment en els serveis relacionats amb l'atenció de persones, l'acollida de persones immigrants i la sanitat pública. Per tal que s'aconsegueixi l'objectiu cal destinar esforços en el seguiment i l'avaluació continua del seu compliment. Per això, es proposa reforçar el cos d'inspecció lingüística dotant-lo de més pressupost i més personal. Per acabar, es demana establir com a requisit el coneixement d'un nivell elevat de català en tots els processos de selecció i contractació de l'administració pública.

Impulsar una campanya de sensibilització per conscienciar de la importància de parlar català a les persones nouvingudes

Eix

3.1. Cohesió social i acolliment

Descripció

Promoure una campanya de sensibilització lingüística multimèdia de gran abast que faci valdre el compromís i l'hàbit de mantenir el català en les converses amb persones nouvingudes no catalanoparlants. El propòsit de l'acció és conscienciar sobre la situació de la llengua i el paper clau de la ciutadania per tal d'establir uns hàbits lingüístics que permetin augmentar l'ús social del català.

La campanya s'adreçaria especialment a persones catalanoparlants. Per les persones no catalanoparlants, s'inclouria a persones referents que han adoptat el català. En aquest sentit, s'exposarien diverses visions i arguments per parlar el català vinculades a elements com la integració social, l'ascensor social, l'ajuda mútua o el prestigi de la llengua, entre d'altres.

Reforçar els convenis del Consorci per a la Normalització Lingüística amb les entitats culturals i socials per facilitar l'acollida en català

Eix

3.2. Cohesió social i acolliment

Descripció

Potenciar els convenis entre entitats del territori i el CPNL per fer l'acollida lingüística de persones nouvingudes que estan aprenent el català. El propòsit de l'acció és fomentar la integració social a través de la participació en projectes socials i/o culturals que utilitzin el català en les seves activitats.

Per una banda, caldria renovar els convenis existents vetllant que les entitats promouen la consciència lingüística internament i es comprometen a fer servir el català com a llengua vehicular. En paral·lel, caldria aconseguir crear nous convenis (especialment amb entitats culturals) fent un esforç per difondre i crear entorns de socialització on es faciliti l'adopció del català.

Promoure la formació de parelles lingüístiques dins les empreses amb aprenents de català

Eix

7. Àmbit laboral i socioeconòmic

Descripció

Incentivar la creació de parelles lingüístiques voluntàries des de les empreses com a forma d'integració social a través de l'aprenentatge de la llengua catalana. Per fer-ho, caldria detectar i posar en contacte a persones amb la voluntat d'aprendre el català i persones amb ganes d'ensenyar-lo. Aquests tandems lingüístics podrien iniciar-se a l'empresa i traslladar-se posteriorment fora de l'àmbit empresarial. Les parelles lingüístiques permeten assolir un ús pràctic de la llengua i faciliten la connexió afectiva amb el català.

Establir unes directrius clares i de mínims quant a l'acreditació de l'assoliment del català en el procés d'acollida

Eix

3.1. Cohesió social i acolliment

Descripció

Revisar els plans d'acollida de persones immigrants per tal d'introduir un requeriment mínim i assolible respecte al coneixement de la llengua catalana. El propòsit de la mesura és augmentar el coneixement del català entre les persones nouvingudes combinant mesures de persuasió i obligació.

Es proposa demanar un certificat d'assoliment lingüístic (amb un especial èmfasi amb les competències orals) en lloc d'un d'assistència per tal d'acreditar el coneixement del català en el marc de tramitació de l'arrelament social. En paral·lel, caldria assegurar-se que les persones que treballen als plans d'acollida atenen a la gent en català.

A la taula següent s'exposa el recull de propostes concretades a la sessió deliberativa de l'Eix 3.1. Cohesió social i acolliment, en format de graella i categoritzades segons els àmbits de debat que configuren el procés participatiu i la temàtica en la qual s'engloben.

Cohesió social i acolliment

Àmbits	Eix temàtic	Propostes	Observacions
Replantejament dels circuits d'acollida	Cohesió social i acolliment	Acreditació de l'assoliment d'un nivell de català a través d'hores pràctiques avaluables en entitats culturals i l'entorn laboral	Promoure acords entre el CPNL, empreses i entitats socials i/o culturals per generar espais de trobada per practicar el català i avaluar el nivell d'expressió oral de les persones aprenents, amb els criteris del CPNL.
	Cohesió social i acolliment	Reforçar els convenis del CPNL amb entitats culturals i socials per facilitar l'acollida en català	Potenciar els convenis entre entitats del territori i el CPNL per fer l'acollida lingüística de persones nouvingudes que estan aprenent el català. El propòsit de l'acció és fomentar la integració social a través de la participació en projectes socials i/o culturals.
Mesures destinades a les persones catalanoparlants	Cohesió social i acolliment	Impulsar una campanya de sensibilització per conscienciar de la importància de parlar en català a persones nouvingudes	Campanya de sensibilització lingüística amb èmfasi sobre el compromís i l'hàbit de mantenir el català en les converses amb persones nouvingudes no catalanoparlants. El propòsit és establir uns hàbits que permetin augmentar l'ús social del català.
Obligacions i avantatges empresarials pel foment del català	Àmbit laboral i socioeconòmic	Promoure la formació de parelles lingüístiques dins les empreses amb aprenents de català	Creació de parelles lingüístiques voluntàries des de les empreses com a forma d'integració social. Caldria detectar i posar en contacte a persones amb la voluntat d'aprendre el català i persones amb ganes d'ensenyar-lo.
Mesures administratives determinants	Administracions públiques	Garantir que el cos de funcionariat empri el català com a llengua d'ús normal i preferent en l'atenció a la ciutadania i les comunicacions internes	Establir protocols i normes d'obligat compliment per tal que els treballadors i treballadores públiques utilitzin el català com a llengua vehicular. S'hauria d'incidir especialment en els serveis relacionats amb l'atenció de persones, l'acollida de persones immigrants i la sanitat pública. Caldria destinar esforços en el seguiment i l'avaluació continua del seu compliment.

	Cohesió social i acolliment	Establir unes directrius clares i de mínims quant a l'acreditació de l'assoliment del català	Demandar un certificat d'assoliment lingüístic (amb èmfasi a les competències orals) en lloc d'un d'assistència, per tal d'acreditar el coneixement del català. En paral·lel, caldria assegurar-se que les persones que treballen als plans d'acollida atenen a la gent en català.
--	--------------------------------	---	---

Annex I. Recull de propostes esmentades durant la sessió

Les propostes descrites a continuació van ser esmentades durant la primera dinàmica de pluja d'idees desenvolupada en un únic grup de treball durant la sessió deliberativa.

Eix temàtic	Propostes	Observacions
Cohesió social i acolliment	Acreditació de l'assoliment d'un nivell de català a través d'hores pràctiques avaluables en entitats culturals i l'entorn laboral	Promoure acords entre el CPNL, empreses i entitats socials i/o culturals per generar espais de trobada per practicar el català i avaluar el nivell d'expressió oral de les persones aprenents, amb els criteris del CPNL.
Cohesió social i acolliment	Reforçar els convenis del CPNL amb entitats culturals i socials per facilitar l'acollida en català	Potenciar els convenis entre entitats del territori i el CPNL per fer l'acollida lingüística de persones nouvingudes que estan aprenent el català. El propòsit de l'acció és fomentar la integració social a través de la participació en projectes socials i/o culturals.
Cohesió social i acolliment	Impulsar una campanya de sensibilització per conscienciar de la importància de parlar en català a persones nouvingudes	Campanya de sensibilització lingüística amb èmfasi sobre el compromís i l'hàbit de mantenir el català en les converses amb persones nouvingudes no catalanoparlants. El propòsit és establir uns hàbits que permetin augmentar l'ús social del català.
Àmbit laboral i socioeconòmic	Promoure la formació de parelles lingüístiques dins les empreses amb aprenents de català	Creació de parelles lingüístiques voluntàries des de les empreses com a forma d'integració social. Caldria detectar i posar en contacte a persones amb la voluntat d'aprendre el català i persones amb ganes d'ensenyar-lo.
Administracions públiques	Garantir que el cos de funcionariat empri el català com a llengua d'ús normal i preferent en l'atenció a la ciutadania i les comunicacions internes	Establir protocols i normes d'obligat compliment per tal que els treballadors i treballadores públiques utilitzin el català com a llengua vehicular. S'hauria d'incidir especialment en els serveis relacionats amb l'atenció de persones, l'acollida de persones immigrants i la sanitat pública. Caldria destinar esforços en el seguiment i l'avaluació continua del seu compliment.
Cohesió social i acolliment	Establir unes directrius clares i de mínims quant a l'acreditació de l'assoliment del català	Demandar un certificat d'assoliment lingüístic (amb èmfasi a les competències orals) en lloc d'un d'assistència, per tal d'acreditar el coneixement del català. En paral·lel, caldria assegurar-se que les persones que treballen als plans d'acollida atenen a la gent en català.
Cohesió social i acolliment	Millorar la informació en els processos d'acollida sobre l'adopció de la llengua	Elaborar plans d'acollida concrets que incloguin informació sobre el procés d'adopció del català, els motius i beneficis per fer-ho, els recursos a l'abast de les persones nouvingudes, etc.

Àmbits estatal, europeu i internacional	Vetllar perquè des de les ambaixades i consolats es doni a conèixer el català	Els òrgans institucionals de cara a l'exterior com ara les ambaixades i els consolats són agents fonamentals per informar a les persones nouvingudes de l'existència d'una llengua pròpia en una regió com Catalunya, i de la realitat sociolingüística que l'acompanya. El propòsit és que les persones estrangeres sàpiguen que al lloc on van es parla una altra llengua.
Cohesió social i acolliment	Creació i foment d'espais de trobada entre persones catalanoparlants i nouvingudes per part de l'administració	La creació de llocs de trobada específics perquè les persones nouvingudes interaccionin de forma voluntària amb catalanoparlants és fonamental perquè les primeres se sentin còmodes practicant la llengua en un espai destinat a aquesta finalitat.
Cohesió social i acolliment	Involucrar persones referents estrangeres que han adoptat el català en espais d'aprenentatge de la llengua	Involucrar persones referents té l'objectiu de fer que les persones nouvingudes se sentin compreses, acompanyades i que vegin reflectida la seva situació en d'altres per tal de prendre exemple i aprendre de les experiències prèvies d'altres persones.
Cohesió social i acolliment	Incloure el coneixement i l'estima de la cultura catalana en els programes i cursos lingüístics	En programes d'acompanyament lingüístic, com ara Voluntariat per la Llengua, i en d'altres, afegir també continguts informatius respecte de la cultura catalana més enllà de la llengua. La finalitat és identificar la llengua en el seu context més ampli.
Cohesió social i acolliment	Crear espais on es practiqui un català adaptat als nivells de les persones nouvingudes	Crear espais de reunió i socialització concrets en què la comunicació es dugui a terme en un català de nivell bàsic, per tal de facilitar la comprensió progressiva de la llengua a les persones nouvingudes amb poques nocions de català.
Cohesió social i acolliment	Mantenir el català en les interaccions amb persones nouvingudes que no demanin el contrari	Aquesta mesura destinada a la ciutadania té la finalitat d'evitar la tendència al canvi de llengua, sobretot cap al castellà, en interaccions amb persones nouvingudes o amb aparença d'ésser estrangeres a causa de prejudicis, sota el pretext de facilitar la comunicació.
Cohesió social i acolliment	Elaborar campanyes de sensibilització destinades a les persones catalanoparlants	Aquestes campanyes elaborades per part de l'administració, requereixen la col·laboració amb persones migrades per tal d'identificar els principals reptes als quals s'enfronten en les interaccions amb persones catalanoparlants. Difondre les campanyes en espais digitals i en canals audiovisuals i de ràdio.

Mitjans de comunicació	Mantenir el català en mitjans audiovisuals i de comunicació públics	Mantenir el català en els mitjans de comunicació i audiovisuals públics, amb especial èmfasi en aquelles situacions en què s'interactua amb un personatge que no parla el català (entrevistes, debats, tertúlies...). Posar a la seva disposició recursos per a l'entesa.
Cohesió social i acolliment	Elaborar microcampanyes des del punt de vista de les persones migrades	Aquestes campanyes poden incloure enunciats com "Parla'm en català, l'estic aprenent", "Estudiant de català en pràctiques. Ajuda'!", etc., i incloure'ls en universitats, despatxos, comerços, etc., per fomentar que les persones catalanoparlants mantinguin la llengua amb les novingudes i que aquestes puguin practicar els seus coneixements de català.
Cohesió social i acolliment	Impulsar campanyes des del CPNL per incentivar que la gent s'inscrigui de forma voluntària en programes d'acollida lingüística	Aquestes campanyes impulsades des del CPNL incentivarien una major implicació per part de persones catalanoparlants per dur a terme activitats voluntàries d'acolliment per alumnes en pràctiques de català i altres intercanvis culturals.
Àmbit laboral i socioeconòmic	Requerir el domini del català com a criteri de selecció per treballar en empreses de Catalunya	El requeriment d'un cert domini de la llengua catalana per treballar en el sector empresarial català té l'objectiu d'augmentar els usos del català en l'entorn intern de l'empresa i el món laboral en general.
Àmbit laboral i socioeconòmic	Activació d'acords de gestió d'usos lingüístics acordats entre els principals agents del món empresarial	Mantenir acords i línies de negociació entre empreses, administració, sindicats i patronals per tal d'establir acords de gestió d'usos lingüístics efectius en tots els espais de l'àmbit laboral català.
Àmbit laboral i socioeconòmic	Garantir la presència de documents, materials i altres recursos usats en l'empresa en llengua catalana	El propòsit de la mesura és que, mitjançant acords, tota la comunicació interna de les empreses pugui dur-se a terme en català, incloent-hi documents i materials d'usos diaris, així com interfícies digitals, retolació interna, etc.
Àmbit laboral i socioeconòmic	Enviament de circulars internes a l'empresa per garantir el manteniment de l'ús habitual del català	L'enviament de circulars als diferents departaments té el propòsit de recordar a la plantilla de treballadors i treballadores el fet de mantenir la llengua vehicular, en general, però sobretot amb els aprenents. Inclou els usos lingüístics en reunions i altres espais comuns.
Àmbit laboral i socioeconòmic	Dinamització interna a les empreses de cursos en català amb el suport del CPNL	Dinamització, per part de les empreses, de cursos de formació laboral continuades en català, amb el suport del CPNL, per tal que els i les aprenents puguin aprofitar el temps que dediquen a la seva activitat laboral per millorar els seus coneixements lingüístics.

Àmbit laboral i socioeconòmic	Seguiment per part de les empreses de la formació lingüística interna i atorgament de reconeixements pel seu assoliment	Fer un seguiment de l'aprenentatge de català de les persones novingudes dins de l'empresa, valoració i atorgament de recompenses a acordar o reconeixement per l'assoliment o progressió en aquestes formacions.
Àmbit laboral i socioeconòmic	Gratificació a les empreses que emprenen iniciatives de formació lingüística	Atorgar subvencions econòmiques per hores de pràctiques dedicades a la formació d'aprenents de català o finançament de part del sou en cas de contractar aprenents. L'objectiu és incentivar que la resta d'empreses duguin a terme accions semblants.
Administracions públiques	Augmentar el seguiment de la normativa lingüística i del seu compliment	Vetllar pel compliment de la normativa lingüística des dels organismes de l'administració. Es posa com a exemple garantir el compliment del Codi de Consum, de l'etiquetatge de productes en català, etc.
Administracions públiques	Augmentar el seguiment de les subvencions que s'atorguen en matèria de política lingüística	Revisar les subvencions actuals per a iniciatives de foment del català amb el propòsit de garantir que la inversió és eficient i no es produeix una pèrdua innecessària de recursos econòmics.
Administracions públiques	Promocionar projectes de foment d'ús del català	Donar suport de diverses formes, per part de l'administració pública, i promocionar iniciatives de foment de l'ús del català com a llengua vehicular.
Àmbit laboral i socioeconòmic	Elaborar campanyes de sensibilització administratives dirigides a les empreses	Campanyes per fomentar la responsabilitat social de les empreses amb relació al seu compromís amb el foment del català, amb la realitat lingüística del país, i amb l'acolliment lingüístic de persones novingudes.
Cohesió social i acolliment	Vetllar perquè el personal treballador en centres de menors i d'acolliment emprin el català	Fer obligatori, en la mesura del possible, que les interaccions dels educadors i educadores socials, així com la resta del personal, siguin íntegrament en català, sobretot pel que fa a la relació amb els usuaris i usuàries novingudes dels centres.
Cohesió social i acolliment	Selecció del personal de programes d'acollida i d'ajuda al refugiat més exigent en el vessant lingüístic	Requerir un coneixement de català suficient per a aquelles persones que formen part de programes d'acollida a persones migrades i refugiades, amb la finalitat que el primer contacte amb aquestes sigui, en la mesura del possible, en català.

Món digital i
tecnologies de la
llengua

Foment de la presència de continguts en
català en xarxes socials i mitjans
audiovisuals

L'objectiu d'aquesta proposta és fomentar que les persones nouvingudes normalitzin el català en tots els espais d'usos quotidians. L'administració podria coordinar-se digitalment, o en cadenes televisives i de ràdio, amb persones nouvingudes que han après català per tal de dur a terme continguts amb aquestes i presentar-les com a referents.

Annex II. Resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions

En aquest apartat s'inclouen els resultats de les enquestes d'avaluació de les sessions fetes als participants. Es presenten els resultats globals de les deu persones que van respondre l'enquesta de les vint-i-dues que van assistir a la sessió.

La preparació de la setena sessió es valora en la seva majoria com a positiva ja que tots els elements s'han valorat en un 90% o més com a *molt* o *bastant* satisfactoris: materials previs clars i adients, convocatòria i informació enviada amb una antelació adequada i objectius de la sessió clars. No obstant això, un 10% de les persones participants han valorat negativament la claredat dels materials previs i dels objectius de la sessió, valorant-los com a *poc* clars o adients. L'aspecte més ben valorat és el de l'antelació de l'enviament de la convocatòria i la informació de les sessions amb un 60% d'opinions *molt* bones i un 40% de *bastant* bones.

Figura 4.1 Valoració de la preparació de la sessió

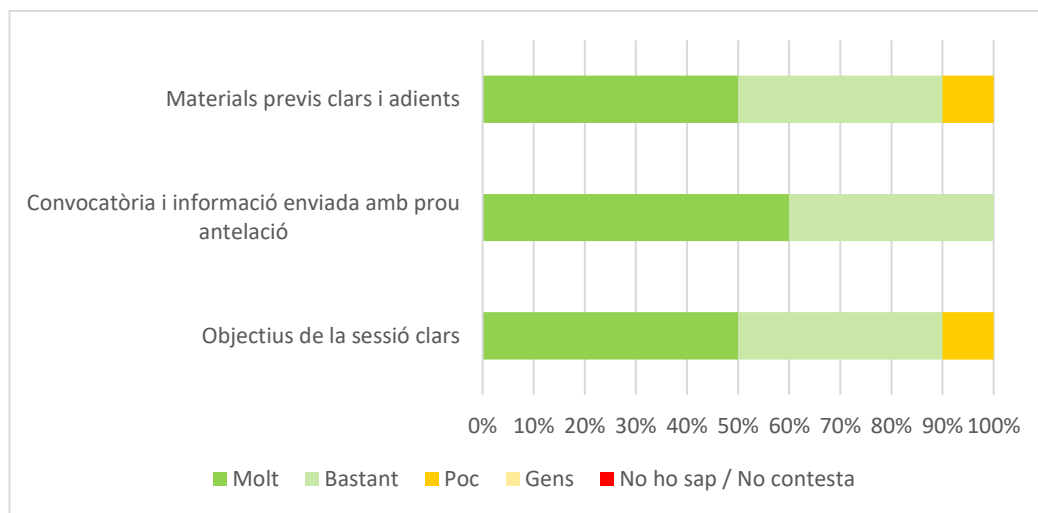

Figura 4.1

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 13 juny)

L'execució de la setena sessió també es valora positivament. En aquest cas, s'han valorat els elements de la següent forma: un 30% de les opinions creuen que el nivell és *molt* professional per part dels dinamitzadors i, també, un 50% de les opinions consideren que el nivell ha estat *bastant* professional mentre que un 20% consideren que ho ha estat *poc*. Pel que fa als horaris de les sessions un 40% de les respostes els consideren *molt* bons i un 60% creuen que han estat *bastant* bons. Per últim, quant a la representativitat de les opinions de les persones participants un 30% ha valorat el debat com a *molt* representatiu de les opinions que hi havien i un 50% creu que ha estat *bastant* representatiu.

Figura 4.2 Valoració sobre l'execució de la sessió deliberativa

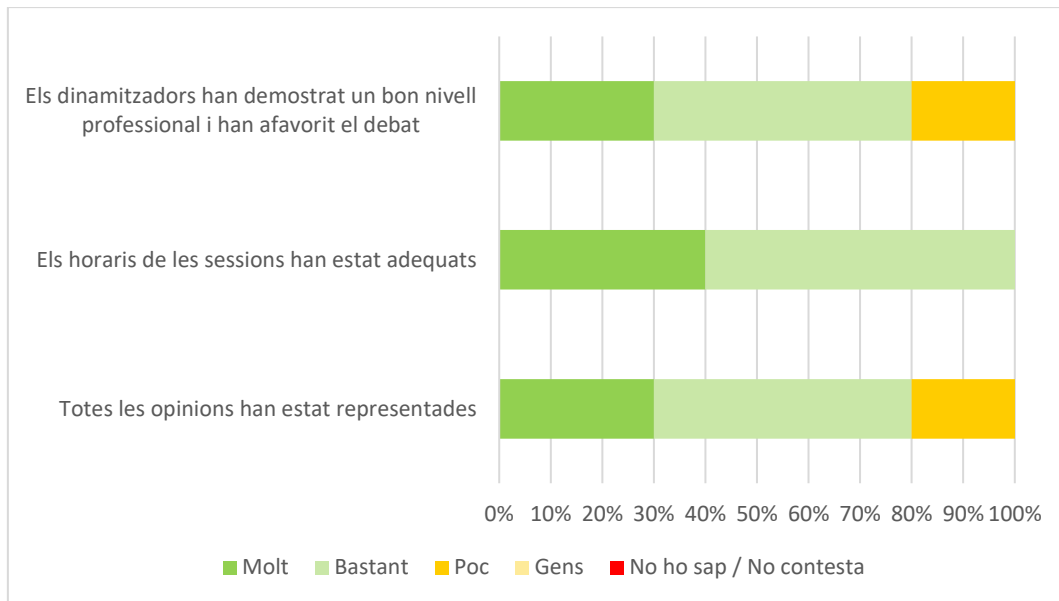

Figura 4.2.

Font: : Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 13 juny)

La valoració de les expectatives de les persones participants és positiva. Pel que fa a la valoració de l'increment de la xarxa de relació de les persones interessades en el tema, un 10% l'ha valorat com a *molt* positiva i un 60% de les persones participants l'han valorat com a *bastant* positiva, enfront d'un 30% que l'ha valorat com a *poc* positiva. Quant a l'aproximació de la relació entre l'Administració i la ciutadania, les persones participants l'han valorat en un 60% de forma *molt* o *bastant* positiva mentre que un 40% consideren que aquesta aproximació s'ha assolit *poc*.

Figura 4.3 Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

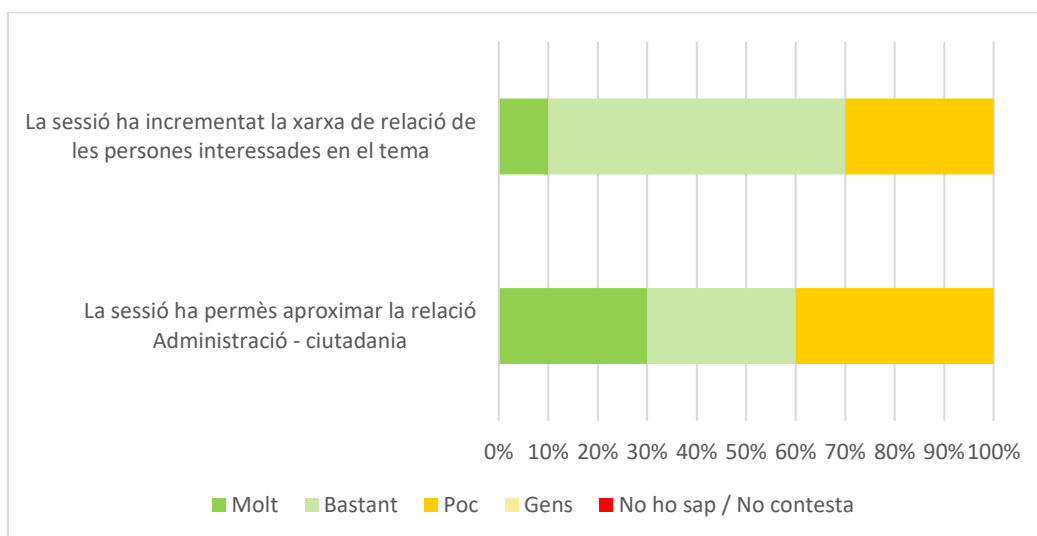

Figura 4.3

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 13 juny)

La valoració global feta pels assistents es considera divergent. Un 50% de les persones participants considera que ha après *bastantes* coses mentre que un 40% considera que n'ha après *poques* i un

10% *gens*. Pel que fa a l'assoliment dels objectius principals un 60% dels participants valora que han estat *bastant* assolits enfront un 40% que considera que han estat *poc* assolits. Quant a la satisfacció amb el grau de participació en la sessió és majoritàriament positiva, un 20% s'han sentit *molt* satisfets i un 50% *bastant* satisfets, tanmateix un 20% s'ha sentit *poc* satisfets. Finalment, pel que fa a la satisfacció amb els resultats de la sessió, un 10% s'ha sentit *molt* satisfet, un 40% *bastant* satisfet i un 50% s'ha sentit *poc* satisfet.

Figura 4.4 Valoració global

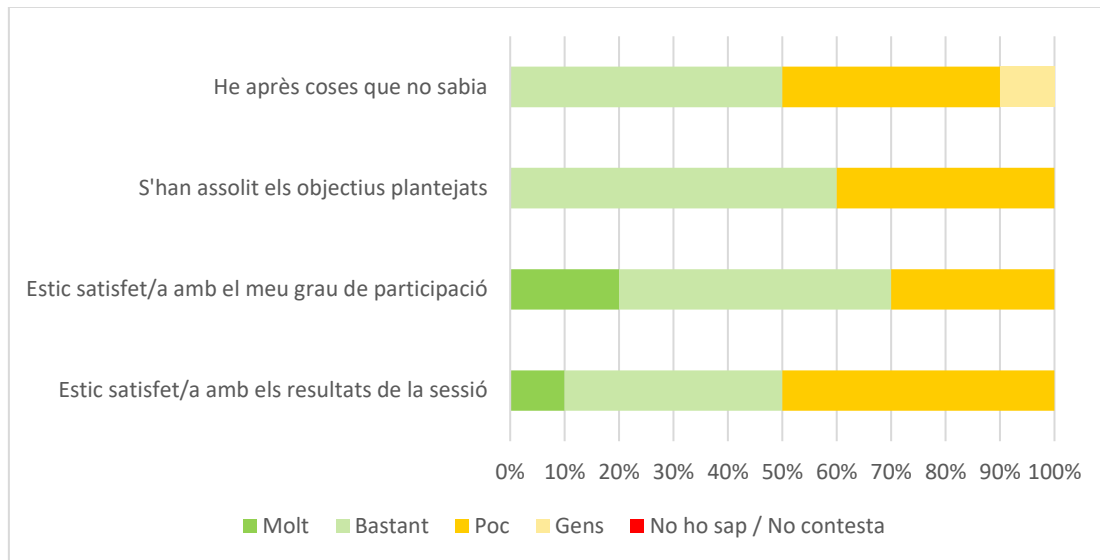

Figura 4.4.

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 13 juny)

El principal mitjà d'accés i coneixement a la convocatòria ha estat la Generalitat de Catalunya (90%) i, en segon lloc l'entitat de les persones participants (10%).

Figura 4.5 Accés a la convocatòria

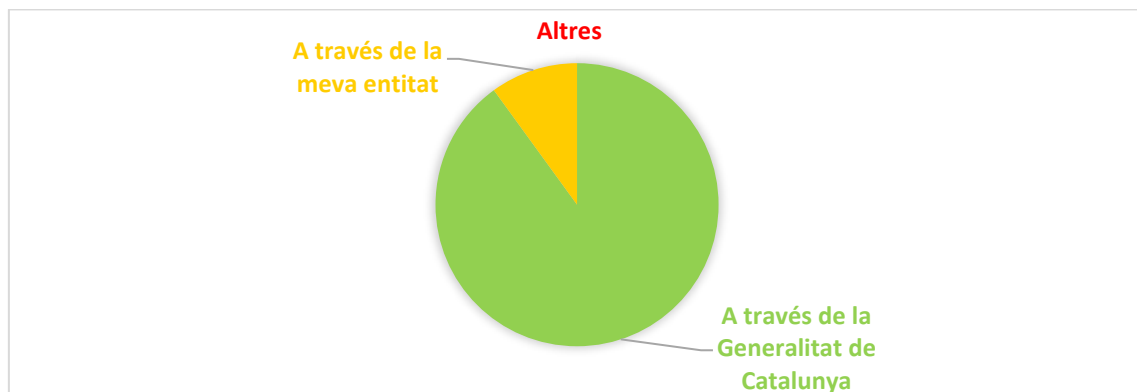

Figura 4.5.

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 13 juny)

Pacte Nacional per la Llengua

PROCÉS PARTICIPATIU

participa.gencat.cat

**Generalitat
de Catalunya**